

ління підприємством. Втілення елементів нової моделі на практиці вимагає вмілого переходу від старих процесів до нових;

4) регулювання інтегрованих процесів після впровадження запланованих змін на основі бенчмаркінгу.

Отже, метою впровадження процесного управління є підвищення ефективності окремих напрямків діяльності підприємства при загрозі втрати конкурентної переваги на ринку, зниженні споживчої якості продукції, а також при впровадженні чи модифікації інформаційних технологій управління. Але не слід зупинятися лише на впровадженні процесного управління. Ідентифікація та формалізація бізнес-процесів — це лише перший, хоч і найголовніший етап проектування ефективної системи управління. Саме проблема формалізації бізнес-процесів, зокрема методика її проведення, є досить актуальним питанням, що потребує вирішення. Наступним кроком є проведення реінжинірингу, оптимізації та постійного вдосконалення процесів діяльності підприємства. Основною проблемою неефективного впровадження процесного управління як за кордоном, так і в Україні є те, що підприємства зупиняються лише на першому етапі впровадження і вважають його достатнім для виявлення резервів розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємства. Крім цього недостатньою є мотивація персоналу до впровадження змін.

Борулько Н. М.

Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля,
асистент кафедри туризму та готельного господарства

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Індустрія гостинності — прибуткова галузь економіки, яка має значний потенціал для росту. Переваги туризму безумовні. З його розвитком надаються нові робочі місця як у курортних, культурно-історичних, так і в сільських місцевостях. Індустрія гостинності випереджує інші галузі господарювання щодо утворення додаткової вартості, одночасно в меншій мірі негативно впливає на навколишнє середовище порівняно з іншими сферами діяльності. Однак, як і будь-яка інша галузь виробництва, вона має потребу в інвестиціях у свій розвиток.

Понад 80 % готелів України потребують ремонту внаслідок фізичного і морального зношення [1]. Переважна більшість готелів в Україні не відповідає міжнародним стандартам ні за місткістю номерів, ні за технічним оснащенням та якістю обслуговування [2]. Для того, щоб готельні підприємства надавали якісні послуги, необхідно постійно відновлювати матеріально-технічну базу.

Будь-які напрями та форми господарської діяльності підприємства здійснюються за рахунок сформованих ним інвестиційних ресурсів. Формування інвестиційних ресурсів є важливою складовою інвестиційної та загальної фінансової стратегії готельного підприємства, а також вихідною умовою здійснення інвестиційного процесу на всіх стадіях. Усі джерела формування інвестиційних ресурсів поділяють на три основні групи: власні, позикові, залучені [3].

В інвестиційному забезпеченні модернізації вітчизняної економіки ключову роль відіграють власні засоби підприємств. До складу власних джерел формування інвестиційних ресурсів належать: реінвестована частина чистого прибутку; амортизаційні відрахування; страхова сума відшкодування збитків, викликаних втратою майна; реінвестована шляхом продажу частина основних засобів; іммобілізована в інвестиції частина надлишкових оборотних активів.

У розвиненій економіці одним із основних джерел фінансування інвестицій є частина чистого прибутку, що спрямовується на виробничий розвиток. Але в Україні рентабельність готелів часто недостатньо висока. Причиною тому є не достатньо постійний попит на даний вид послуг, та невисокий рівень якості сервісного обслуговування. Прибуткові підприємства внаслідок загальної нестабільності та високих ризиків також не здійснюють інвестицій у власне виробництво.

Поряд з прибутком важливим джерелом фінансування інвестицій виступають амортизаційні відрахування. На жаль, у сучасних умовах господарювання, коли немає контролю за цільовим використанням коштів підприємств та існує проблема нестачі оборотних засобів, амортизаційні відрахування використовуються для задоволення поточних потреб і практично виключені з передіку джерел відновлення основних засобів підприємств. Необхідно припинити таку практику, створивши умови для використання амортизаційних відрахувань за їх економічним призначенням. Захист амортизаційних відрахувань від інфляції необхідно здійснювати шляхом пропорційної індексації балансової вартості основних засобів. Для більш швидкого накопичення

власних коштів для інвестування доцільно використовувати принцип прискореної амортизації.

Друга група можливих інвестиційних ресурсів — позикові джерела, які у світовій практиці використовують насамперед для фінансування інвестиційних проектів з низьким ступенем ризику. До складу позикових джерел входять: довготермінові кредити банків та інших кредитних інститутів; емісія облігацій підприємства; цільовий державний кредит, спрямований на конкретний вид інвестування; податковий інвестиційний кредит; інвестиційний лізинг; інвестиційний селенг; кошти фізичних осіб.

Досвід розвинутих країн свідчить, що будівництво готелів окуповується за 10-15 років [1]. А залучення довготермінових кредитів на сучасному етапі характеризується високими ставками банківського відсотка. Короткотермінова структура депозитів в Україні диктує банкам необхідність і самим орієнтуватися на короткотермінові кредити, таким чином стримуючи зростання частки довготермінових кредитів. Інфляція також робить довготерміновий кредит не вигідним для банків. Перетворення довготермінових кредитів на реальне джерело інвестиційних ресурсів готельного підприємства можливо лише за низької відсоткової ставки за ними.

Підприємства більшості країн світу вже давно практикують оновлення виробничих потужностей за рахунок лізингу, оскільки лізинг сприяє швидкій зміні технологічного устаткування, дає змогу не заморожувати власний капітал, орендна плата по лізингу повністю відноситься на витрати підприємства, отже знижує оподаткований прибуток. Однак у кінцевому підсумку лізингова угода, як правило, виявляється дорожчою, ніж кредит, оскільки у лізингові платежі обов'язково закладається сума амортизації, а також комісійна винагорода лізингодавцю. Лізинг може бути дешевшим від кредитної угоди за наявності певних пільг. Безперечно, лізинг має в Україні дуже великі перспективи, оскільки дозволить пом'якшити проблему нестачі оборотних коштів підприємств індустрії гостинності.

До складу залучених джерел належать: емісія акцій підприємства; залучення додаткового пайового капіталу; безоплатно надані державними органами та комерційними структурами кошти на цільове інвестування; внески вітчизняних та зарубіжних інвесторів до статутного фонду.

В Україні насамперед через загальну нерозвиненість фондового ринку та його інфраструктури акціонерний капітал стано-

вить незначну частку у фінансуванні інвестицій. Та за певних умов емісія цінних паперів може стати основним методом зовнішнього фінансування інвестиційних програм. Внески вітчизняних та зарубіжних інвесторів до статутного фонду як джерело формування інвестиційних ресурсів також має помітний потенціал.

Література

1. *Заїкіна О. О.* Аналіз стану туристської галузі України: реалії та проблеми інвестування // Наукові записки КІТЕП. Вип. 2. — К.: Знання України, 2002 — С. 151—160.
2. *Лацик І. П.* Соціально-економічний аспект розвитку туристичної інфраструктури України // Туризм в Україні: сучасний стан та пріоритети розвитку: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції — Львів, 2005. — С. 52—55.
3. *Бланк И. А.* Управление инвестициями предприятия. — К.: Ника-Центр, Эльга, 2003. — 480 с.

Бурчик Т. В.

аспірантка

Національний транспортний університет

МЕХАНІЗМ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВИТРАТ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Важливою умовою для досягнення стабільного економічного розвитку любого підприємства є активізація інвестиційної діяльності. Виконання цієї умови вимагає нарощування інвестиційних ресурсів та оптимізації процесу їх залучення. Особливістю інвестиційної діяльності в Україні є те, що вона відбувається за умов скорочення сировинної бази, зростання дефіциту фінансових ресурсів та інших соціально-економічних проблем. З переходом до ринкових відносин в діяльності підприємств з'явилося нове явище — фінансові ризики, серед яких особливе місце займає ризик втрати платоспроможності.

Функціонування підприємств в ринкових умовах спонукає останніх самостійно шукати форми та методи ефективного ведення господарства; вивчати внутрішнє та зовнішнє середовище, кон'юнктуру ринку; правильно оцінювати ступінь ризику. А особливо нагально стоїть потреба в суттєвих змінах організації аналітичних досліджень та їх методологічному забезпеченні.